

महाराष्ट्र विधानसभा

तिसरे अधिवेशन, २०१७

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

शिरोळ (जि.कोल्हापूर) तालुक्यातील तलाठी प्रत्यक्ष पाहणी न करता
पीक पाहणीच्या चुकीची नोंद करत असल्याबाबत

- (१) १२८७५ (०४-०१-२०१५). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यात पीक पाण्याची पाहणी दिनांक १५ सप्टेंबर पूर्वी करावी तसेच तलाठ्यांनी शेतात स्वतः जाऊन त्या त्या ७ /१२ पत्रकी पिकपाहणीच्या सदराखाली नोंद करावी, असा निर्णय आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शिरोळ तालुक्यातील (जि.कोल्हापूर) तलाठी चावडीमध्ये बसूनच ७/१२ पत्रकी पीक पाहणीची नोंद करत असल्याने चुकीच्या पीकपाहणी नोंदी होऊन शेतकऱ्यांना आर्थिक भुर्दंड बसत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ च्या शेवटच्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने याची चौकशी केली आहे काय, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुषंगाने पुढे कोणत्या उपाययोजना केल्या आहेत तसेच याबाबतची सद्यःस्थिती काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१) व (२) महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिकार अभिलेख आणि नोंदवह्या (तयार करणे व सुस्थितीत ठेवणे) नियम १९७१ मधील नियम २९ व ३० अन्वये खरीप पीक पाहणीचा कालावधी १५ सप्टेंबर ते १५ ऑक्टोबर असा असून सदर कालावधीमध्ये संबंधित तलाठी यांनी प्रत्यक्ष शेतावर जावून व पिकाची पाहणी करून ७/१२ पत्रकी पिकांची नोंद करावी अशा सूचना आहेत.

तहसिलदार शिरोळ कार्यालयातील हक्कनोंद दप्तराचे सन २०१५ मधील जानेवारी ते मार्च अखेरचे कार्यविवरणाची पडताळणी संबंधितांमार्फत केली असता चुकीच्या पीक पाहणीच्या नोंदी मुळे शेतकऱ्यांना आर्थिक भुर्दंड होत असलेबाबत कोणताही तक्रार अर्ज प्राप्त झाल्याचे निदर्शनास आलेले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

वसंतदादा पाटील प्रतिष्ठान अतिरिक्त एफ.एस.आय. (FSI) वापरीत असल्याबाबत

(२) १३९९१ (०७-०४-२०१५). श्री.संजय केळकर (ठाणे) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोकण विभागीय आयुक्त हे प्रतिवादी असणा-या मुंबई उच्च न्यायालयाच्या याचिका क्रमांक २४६९ /२०११ मध्ये माननीय न्यायालयाने आदेश दिला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर आदेशाचे उल्लंघन करून याचिकाकर्ते वसंतदादा पाटील प्रतिष्ठान हे २०१२ नंतर आजपर्यंत अतिरिक्त एफ.एस.आय. (FSI) वापरत असल्यामुळे त्यांच्यावर न्यायालयाच्या आदेशाचे उल्लंघन केल्याबद्दल कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१) होय.

- (२) मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाचे वसंतदादा पाटील प्रतिष्ठान या संस्थेने उल्लंघन केलेले नसून संस्थेने वापरलेल्या अतिरिक्त चटईक्षेत्राकरिता जिल्हाधिकारी मुंबई उपनगर यांनी अधिमूल्याची रक्कम वसूल केली आहे. तथापि, संस्थेने केलेले बांधकाम अधिकृत आहे किंवा कसे याची चौकशी सुरु आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

यावल, रावेर व चोपडा (जि.जळगांव) तालुक्यातून जाणाऱ्या अंकलेश्वर बुरहाणपूर या राज्यमार्गाचे राष्ट्रीय महामार्गात रुपांतर करण्याबाबत

(३) २६०७५ (०७-०८-२०१५). श्री.हरीभाऊ जावळे (रावेर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) यावल, रावेर व चोपडा (जि.जळगांव) तालुक्यातून जाणाऱ्या अंकलेश्वर बुरहाणपूर या राज्यमार्गाचे राष्ट्रीय महामार्गात रुपांतर करण्यासाठी शासनाने मंजूरी दिल्याचे माहे जून, २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने आतापर्यंत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) असल्यास, सदर काम पूर्ण करण्यासाठी किती कालावधी अपेक्षित आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१), (२) व (३) सदर रस्त्यास रस्ते, वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाने सविस्तर प्रकल्प अहवालाच्या फलनिष्पत्तीच्या अधिन राहून तत्वतः राष्ट्रीय महामार्ग म्हणून मान्यता दिली आहे. त्या रस्त्याचा सविस्तर प्रकल्प अहवाल सल्लागार नेमण्याची कार्यवाही प्रगतीत असल्याचे प्रकल्प संचालक, भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण, धुळे यांनी कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोकण, प.महाराष्ट्र व कर्नाटक राज्याला जोडणाऱ्या विजापुर-तासगाव-पलूस-कराड-गुहागर
या नविन मार्गाबाबत**

(४) ४१८३० (२९-०४-२०१६). श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोकण, प.महाराष्ट्र व कर्नाटक राज्याला जोडणाऱ्या विजापुर-खानापूर-विटा-कडेपूर-कडेगाव-कराड-गुहागर असा जुना मार्ग उपलब्ध असतांना विजापुर-तासगाव-पलूस-कराड-गुहागर हा मार्ग विकसित केला जात असून सदर मार्गाला कडेगाव-खानापूर तालुक्यातील नागरिकांनी तीव्र विरोध करून मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री, जिल्हाधिकारी, सांगली यांचेकडे माहे जानेवारी, २०१६ च्या तिसऱ्या सप्ताहात निवेदन देऊन आंदोलनाचा इशारा दिला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रश्न भाग (१) मधील प्रकरणी नागरिकांनी केलेल्या मागण्यांचे स्वरूप काय आहे, त्यासंदर्भात चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) तसेच नागरिकांच्या सोयीच्या दृष्टीने त्वरित निर्णय घेऊन अंमलबजावणी करण्यासंदर्भात आतापर्यंत कोणता पाठपुरावा केला वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१९-०६-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

(२) व (३) केंद्र शासनाच्या रस्ते,वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाच्या दि.०३.०१.२०१७ च्या अधिसूचनेनुसार गुहागर-चिपळूण-पाटण-कराड-कडेगाव-विटा-खानापूर-नागज-जत-विजापूर हा राष्ट्रीय महामार्ग १६६ ई आणि कराड-पलूस-तासगाव-कवठेमहांकाळ-जत हा रस्ता राष्ट्रीय महामार्ग २६६ म्हणून घोषित झाला आहे. त्यामध्ये मागणीमधील दोन्हीही रस्त्यांचे राष्ट्रीय महामार्गात रुपांतर झाले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वर्सावा येथील भुखंडावरील तिवरांच्या झाडांची अवैध तोड केल्याबाबत

(५) ४६८५० (०७-०५-२०१६). श्री.विजय वडेढीवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबईतील बॉलीवूड अभिनेत्रीच्या नाटयसंस्थेस वर्सावा येथील १७४१.८९ चौरस मीटर भुखंड दिनांक ४ एप्रिल, १९९७ मध्ये देण्यात आला असून सदर भुखंडामध्ये असलेल्या शेकडो तिवरांची झाडे विना परवानगीने अवैधरित्या कापण्यात आल्याची माहिती दिनांक २ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, यासंदर्भात कोस्टल रेग्युलेशन झोन मधील तरतुदींचा भंग केल्या प्रकरणी बॉलीवूड अभिनेत्रीच्या नाटयसंस्थेला जिल्हाधिकारी यांनी नोटीसही दिलेली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या गंभीर प्रकरणाची राज्य शासनाने सखोल चौकशी केली आहे काय वा करण्यात येणार आहे,
- (४) असल्यास, या गंभीर प्रकरणाबाबत संबंधितावर कोणती कार्यवाही करण्यात आलेली आहे वा करण्यात येणार आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१९-०६-२०१७) : (१), (२), व (३) मौ. वर्सावा, ता.अंधेरी, मुंबई उपनगर जिल्हा येथील स.नं.१६१ लगतच्या खाडी जमिनीचा अभिन्यास क्र. १ मधील भूखंड क्र.७, (क्षेत्र १७४१.८९ चौ.मी.) हा भूखंड (उपलब्ध चटई निर्देशांकासह) नाटयविहार कला केंद्र चॅरिटी ट्रस्ट यांना शास्त्रीय संगीत, कला, नृत्य इ. संकल्पित प्रयोजनासाठी मंजूर करण्यास, शासन पत्र, दिनांक १८.१२.१९९६ अन्वये हेतूपत्र देण्यात आले होते. सदर १७४१.८९ चौ.मी. क्षेत्रापैकी १२८५.६० चौ.मी. क्षेत्राचा आगाऊ ताबा सदर ट्रस्टला दिनांक ४.४.१९९७ रोजी दिला होता.

उक्त १७४१.८९ चौ.मी. मिळकतीवरील कांदळवनाच्या झाडांची तोड विश्वस्त, नाटयविहार कला केंद्र यांनी केल्याबाबतची तक्रार दिनांक ९.६.१९९८ रोजी जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांच्या कार्यालयात प्राप्त झाली होती. सदर तक्रारीच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी तहसिलदार, अंधेरी यांचा अहवाल प्राप्त करून घेतला होता. तसेच सदर ट्रस्टकडून यानुषंगाने खुलासा प्राप्त करून घेतला असता सदर ट्रस्टने यानुषंगाने त्यांच्या दिनांक २४.११.१९९८ रोजीच्या पत्रान्वये जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांच्याकडे सादर केलेल्या खुलाशामध्ये असे स्पष्ट केले होते की, ट्रस्टने जमिनीस कुंपण घातले असून, त्यांनी कोणत्याही कायद्याचे उल्लंघन केलेले नाही. ही वस्तुस्थिती जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर यांनी दिनांक २५.११.१९९८ रोजीच्या पत्रान्वये शासनास अवगत केली होती. उक्त पत्रामध्ये सदर ट्रस्टकडून कोणत्याही कायद्याचे उल्लंघन झाल्याबाबत स्पष्टता नाही.

नाटयविहार कला केंद्र चॅरिटी ट्रस्ट या संस्थेस मौ. वर्सावा, ता. अंधेरी येथील स.नं. १६१ लगतच्या खाडी जमिनीचा अभिन्यास क्र.१ मधील भूखंड क्र. ७ क्षेत्र १७४१.८९ चौ.मी. क्षेत्राचा ताबा नाटयविहार कला केंद्र चॅरिटी ट्रस्ट यांचेकडून परत घेणेबाबत शासनाने दिनांक २३.१२.२०१५ च्या जापनान्वये निर्देश दिले होते. सदर निर्देशाप्रमाणे नाटयविहार कला केंद्र चॅरिटी ट्रस्ट या संस्थेकडून नगर भूमापन अधिकारी, अंधेरी यांनी दिनांक २४.२.२०१६ रोजी उक्त १७४१.८९ चौ.मी. जमिनीचा ताबा परत घेतलेला आहे.

(४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजा कोळेगाव (ता.अलिबाग, जि.रायगड) येथील स.नं. ४६ (नवीन गट नं. १४५) मधील २२ एकर खाजगी जमिनीवर ग्रुप ग्रामपंचायत सासवणे व महाराष्ट्र शासन यांचे नावे केलेली नोंद रद्द करणेबाबत

(६) ४७५४९ (२०-०४-२०१६). श्री.चरण वाघमारे (तुमसर), श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा), श्री.संजय पुराम (आमगाव) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजा कोळेगाव (ता.अलिबाग, जि.रायगड) येथील स.नं. ४६ (नवीन गट नं. १४५) मधील २२ एकर खाजगी जमिनीवर ग्रुप ग्रामपंचायत सासवणे व महाराष्ट्र शासन यांचे नावे केलेली नोंद त्वरीत रद्द करणेबाबत दिनांक ११ डिसेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास शासनाच्या निदर्शनास आणून देण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणात ज्या अधिकाऱ्यांनी स.नं. ४६ नवीन गट नं. १४५ मधील २२ एकर खाजगी जमिनीवर ग्रुप ग्रामपंचायत सासवणेची चुकीची नोंद केली व याप्रकरणी त्याचे नाव येवू नये म्हणून त्या गट नंबरचा रेकॉर्ड गहाळ करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने चुकीची नोंद करून रेकॉर्ड गहाळ करण्याच्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१५-०६-२०१७) : (१) होय. अशा आशयाचे निवेदन लोकप्रतिनिधींनी शासनास दिले होते.

(२), (३), (४) व (५) तहसिलदार अलिबाग यांनी तलाठी कार्यालयातील गाव दप्तर तसेच त्यांच्या कार्यालयातील अभिलेख तपासून सादर केलेल्या अहवालानुसार गट नं.१४५ च्या अधिकार अभिलेखी "महाराष्ट्र सरकार गुरचरण ग्रुप ग्रामपंचायत सासवणे" अशी नोंद आहे. तसेच भूमी अभिलेख कार्यालयाकडून उपलब्ध झालेल्या सन १९२१ मधील आकारफोड पत्रकात स.नं.४६/१ या मिळकतीच्या कब्जेदार सदरी सरकारी गुरचरण अशी नोंद आहे. प्रकरणी दिवाणी न्यायालयात दावा प्रलंबित आहे.

वसई-विरार महानगरपालिकेच्या विकास आराखड्यातील पूर्व-पश्चिम अप्रोच रस्त्याच्या कामासाठी निधी मिळणेबाबत

(७) ५२४५० (१७-०५-२०१६). श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वसई-विरार महानगरपालिकेच्या विकास आराखड्यास शासनाने मान्यता दिली असून, दिवसेंदिवस येथील लोकसंख्या वाढत असल्याने विकासाच्या दृष्टीने विरार एल.सी- ४१ येथील रेल्वेच्या उड्डाणपुलासाठी रेल्वे प्राधिकरणाकडे वसई-विरार शहर महानगरपालिके मार्फत

- सातत्याने पाठपुरावा करण्यात येत असून पूर्व-पश्चिम अप्रोच रस्त्याच्या कामासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी मा.मुख्यमंत्री यांचेकडे दिनांक २४ डिसेंबर, २०१४ रोजी वा सुमारास निवेदन दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरहू निवेदनातील प्रमुख मागण्या कोणत्या व त्यावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१) व (२) दि. २४/१२/२०१४ चे निवेदन प्राप्त नाही. तथापि विरार रेल्वे फाटक क्र. ४१ येथील रेल्वे उड्डाणपुलाच्या जोडरस्त्याबाबत पाठपुरावा सुरु आहे. या कामाला शासनाने दि. १८/५/२०१४ रोजी रु. २४६४ लक्षला प्रशासकीय मान्यता दिली आहेव काम अर्थसंकल्पात समाविष्ट आहे. प्रशासकीय मान्यतेमध्ये दोन पदरी उड्डाणपुलाची तरतूद आहे. तथापि लोकप्रतिनिधींची चार पदरी उड्डाणपुल बांधण्याची मागणी आहे. तसेच विरार पश्चिम बाजुकडे रेल्वे रुळालगत भूसंपादन करणे आवश्यक असून त्याबाबत आयुक्त, वसई विरार महानगरपालिका यांच्याकडे कार्यवाही सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

नाट्यविहार कला केंद्र चॅरीटी ट्रस्टला दिलेल्या भूखंडाबाबत

- (८) ५३८२० (१९-०८-२०१६). श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.विजय भांबळे (जिंतूर), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण), श्रीमती दिपिका चव्हाण (बागलाण), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) हेमा मालिनी यांच्या नाट्यविहार केंद्राला फक्त १.७५ लाखात (८.७५ रुपये चौरस मीटर दराने) कोट्यवधीचा भूखंड बहाल होणार असून सरकार हेमामालिनीला या अल्प दराच्या भूखंडासोबत ८.२५ लाखाचा परतावा देणार असल्याचे माहिती अधिकारातून निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कोट्यवधी रुपयांचा भूखंड अल्प दरात देवुन ८.२५ लाख रुपयाचा परतावा देण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, प्रश्न भाग (१) व (२) बाबत शासनमार्फत चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व तदनुसार शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे ?
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१), (२), (३), (४) व (५) मौ. वर्सावा येथील स.नं. १६१ लगतच्या अभिन्यास क्रमांक १ मधील भूखंड क्रमांक ७ (क्षेत्रफळ १७४१.८९ चौ.मी.) नाट्यविहार कला केंद्र चॅरीटी ट्रस्ट या सांस्कृतिक संस्थेला काही अटी व शर्तीना अधीन राहून मंजूर

करण्याचा शासनाने तत्त्वतः निर्णय १९९६ साली घेतला होता व आगावू ताबाही दिला होता. तथापि, सदर भूखंडापैकी काही भाग सीआरझेडने बाधीत झाल्यामुळे सदर संस्थेस त्यावर बांधकाम करता आलेले नाही. त्यामुळे पर्यायी भूखंडाची मागणी नाट्यविहार कला केंद्र चॅरीटी ट्रस्ट या संस्थेकडून प्राप्त झाली होती.

तदनंतर मौजे आंबिवली, तालुका अंधेरी येथील सर्वे क्र. १०९ अ/१, न. भू. क्र. ३ (पै) २००० चौ.मी. क्षेत्रावरील "उद्यान" हे आरक्षण वगळून सदर क्षेत्र, शासन अधिसूचना, नगर विकास विभाग क्र. टीपीबी-४३०७/१३६६/सीआर-३०४/२००७/नवि-११, दिनांक ३०/७/२०१० अन्वये "नाट्यविहार कला केंद्र" करिता आरक्षित करण्यात आले. त्यानुषंगाने नाट्यविहार कला केंद्रासाठी वरीलप्रमाणे आरक्षित असलेला २००० चौ.मी. क्षेत्राचा वर उल्लेखित भूखंड शासन निर्णय, महसूल व वन विभाग, दिनांक ८/२/१९८३ आणि दिनांक ११/५/१९८४ अन्वये निश्चित केलेल्या प्रचलित धोरणानुसार दि. १/२/१९७६ रोजीच्या मुल्यांकनाच्या २५% इतकी कब्जेहक्काची रक्कम आकारून, पूर्वी आगावू ताबा दिलेला भूखंड परत घेण्याच्या व अन्य काही अटी / शर्तीवर शासन जापन, महसूल व वन विभाग, दिनांक २३/१२/२०१५ अन्वये नाट्यविहार कला केंद्र चॅरीटी ट्रस्ट या संस्थेला मंजूर करण्यात आला आहे. शासन निर्णय दिनांक ११/५/१९८४ मधील तरतूदीनुसार विषयांकीत मिळकत दि. १/२/१९७६ रोजीच्या मुल्यांकनाच्या २५% इतकी कब्जेहक्काची रक्कम आकारणी करून जमिनीच्या होणाऱ्या मुल्यांकनापोटी जी रक्कम शासनास देय होईल ती निश्चित करून संस्थेने यापुर्वी भरलेल्या रु १० लाख रकमेचे समायोजन करण्यात यावे व उर्वरित रक्कम संस्थेकडून वसूल करण्यात यावी, असे निर्देश शासन जापन दि. २३/१२/२०१५ अन्वये दिलेले आहेत. सदर जापनामध्ये उक्त संस्थेस रकमेचा परतावा करण्याबाबत कोणतेही निर्देश नमुद केलेले नाहीत.

राज्यातील पाच ज्योतिर्लिंग देवस्थानांना जोडणारे रस्ते महामार्ग म्हणून घोषित करण्याबाबत

(९) ५५८५१ (२४-०८-२०१६). श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील पाच ज्योतिर्लिंगाच्या दर्शनासाठी लक्षावधी भाविक जात असताना त्याठिकाणी होणारी भाविकांची गर्दी लक्षात घेता ज्योतिर्लिंग देवस्थानांना जोडणाऱ्या रस्त्याच्या वर्गवारीत बदल करून पाच ज्योतिर्लिंगाचे रस्ते महामार्ग म्हणून घोषित करण्याचा प्रस्ताव राज्यशासनाने केंद्र शासनाकडे पाठविल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रस्तावाबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) तसेच, उक्त प्रस्तावाची सद्यस्थिती काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१७-०६-२०१७) : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) सडक परिवहन आणि राजमार्ग मंत्रालय नवी दिल्ली यांनी दिनांक ०३.०१.२०१७ रोजी भारतीय राजपत्रात अधिसूचनानुसार परळी वैजनाथ व औंढा नागनाथ हे दोन ज्योतिर्लिंग असलेले मार्ग नविन राष्ट्रीय राजमार्ग म्हणून खालीलप्रमाणे समाविष्ट केले आहे.

अ) परळी वैजनाथ- i) ३६१एच परळी वैजनाथ जवळ जोडरस्ता (राष्ट्रीय राजमार्ग ७५२ एम) धर्मापूरी-पानगांव रेणापूर फाटा ii) क्र.५४८ बी देवगांव-फाटा-सेलू-पाथरी-सोनपेठ-परळी(वैजनाथ) अंबाजोगाई-रेणापूर फाटा -लातूर(राष्ट्रीय राजमार्ग ३६१) औसा उमरगा - येनेगुर-मुरुम-आलूर-अक्कलकोट-नागासूर ते विजापूर जवळ (राष्ट्रीय राजमार्ग-५२)

ब) औंढा नागनाथ - ७५२ आय- कोपरगांवजवळ (राष्ट्रीय महामार्ग ७५२ जी) ते वैजापूर-लासूर

(२) भीमाशंकर हे ज्योतिर्लिंग जोडरस्ता असलेला राजगुरु ते भीमाशंकर हा मार्ग तत्त्वतः राष्ट्रीय महामार्ग म्हणून मंजूर आहे.

(३) त्र्यंबकेश्वर हे ज्योतिर्लिंग सिन्नर-घोटी-त्र्यंबक-मोखाडा-जव्हार-मनोर-पालघर या राज्य मार्गावर असून सदर राज्य मार्ग राष्ट्रीय महामार्ग म्हणून तत्त्वतः मंजूर आहे.

(४) घृष्णेश्वर हे ज्योतिर्लिंग सोलापूर औरंगाबाद धुळे राष्ट्रीय महामार्ग क्र. २११ वरील औरंगाबाद ते वेरुळ या मार्गावर आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

पैठण (जि.औरंगाबाद) तालुक्यात महाराष्ट्र दिनाच्या ध्वजारोहन कार्यक्रमास गैरहजर राहणाऱ्या शासकीय कर्मचाऱ्यांवर कारवाई करण्याबाबत

(१०) ५६०६५ (१९-०८-२०१६). श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पैठण (जि.औरंगाबाद) तहसिल कार्यालयातील दिनांक १ मे, २०१६ रोजीच्या महाराष्ट्र दिनाच्या ध्वजारोहण कार्यक्रमास ३ अनुपस्थित असणाऱ्या नायब तहसिलदारांसह ८ गैरहजर शाळांच्या कर्मचाऱ्यांवर महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम १९७९ च्या नियमानुसार कारवाई करण्यात यावी असा प्रस्ताव तहसिलदार यांनी जिल्हाधिकारी औरंगाबाद यांचेकडे पाठविला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने शिस्तीचा भंग करणाऱ्या उक्त नायब तहसिलदार व कर्मचाऱ्यांच्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१), (२) व (३) दिनांक १ मे, २०१६ रोजी तहसिल कार्यालय पैठण येथील शासकीय ध्वजारोहण कार्यक्रमास गैरहजर असलेल्या एकूण ८ अधिकारी/कर्मचारी यांचेपैकी ३ अधिकारी/कर्मचारी यांनी पैठण मुख्यालय सोडून अन्यत्र

ध्वजवंदनास उपस्थित राहण्याबाबतची पूर्वपरवानगी घेऊन तशी प्रमाणपत्रे सादर केली आहेत. उर्वरित ५ गैरहजर अधिकारी/कर्मचाऱ्यांवर महाराष्ट्र नागरी सेवा (रजा) नियम १९८१ चे पोटनियम १० (३) नुसार एक दिवसाचे वेतन कपात करण्याची कार्यवाही तहसिलदार, पैठण यांनी दिनांक ४.०७.२०१६ च्या आदेशान्वये केली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यात कोतवालोची १८ पदे रिक्त असल्याबाबत

(११) ५६२४८ (१९-०८-२०१६). अॅड.के.सी.पाडवी (अक्कलकुवा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहापूर (जि.ठाणे) तालुक्यातील ३१ तलाठी सजांमध्ये कोतवालांच्या मंजूर ३० पदांपैकी केवळ १२ पदे भरलेली असून १८ पदे रिक्त असल्याचे माहे एप्रिल, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त तालुक्यातील कोतवालांची रिक्त पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१) व (२) ठाणे जिल्ह्यातील शहापूर तालुक्यासाठी एकूण ३१ तलाठी सजे असून कोतवालांची मंजूर पदे ३० आहेत. यापैकी १२ पदे भरलेली असून १८ पदे रिक्त होती.

सदरची पदे अनुसूचित क्षेत्रातील असून "कोतवाल" हे पद मा.राज्यपाल यांच्या अधिसूचनेनुसार सुनिश्चित केलेले पद स्थानिक अनुसूचित जमातीतील उमेदवारांमधून भरावयाच्या कार्यवाहीच्या अनुषंगाने सदर १८ रिक्त पदे भरण्यासाठी तहसिलदार शहापूर यांच्याकडून कोतवाल भरती प्रक्रीया राबवून दिनांक २६/०४/२०१६ रोजीच्या आदेशान्वये १६ पात्र उमेदवारांना नियुक्ती देण्यात आलेली आहे. पात्र उमेदवार न मिळाल्याने २ पदे रिक्त आहेत.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

अर्जुली (ता.शहापूर, जि.पालघर) येथील टोल प्लाझा बंद करण्याबाबत

(१२) ५७५२२ (२४-०८-२०१६). श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील मुंबई-आग्रा या राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ३ वरील अर्जुली (ता.शहापूर, जि.पालघर) येथील टोल प्लाझा तातडीने बंद करण्याबाबतची मागणी स्थानिक प्रवाशी संघटना, लोकप्रतिनिधी तसेच वाहतुकदार संघाच्या प्रतिनिधींनी मा.मंत्री (सार्वजनिक बांधकाम उपक्रम),

राज्यमंत्री (सार्वजनिक बांधकाम उपक्रम), प्रधान सचिव (सार्वजनिक बांधकाम) यांच्याकडे दिनांक १३ एप्रिल, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, प्रश्नोक्त भाग (१) प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१) व (२) सदरील महामार्ग केंद्र शासनाच्या भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण ह्या यंत्रणेच्या अखत्यारीत आहे. त्यामुळे राज्य शासनामार्फत कारवाईचा प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भालिवली (ता.वसई, जि.पालघर) येथील आदिवासींच्या जमिनीबाबत

(१३) ६००५५ (१९-०८-२०१६). **अॅड.के.सी.पाडवी (अक्कलकुवा) :** सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भालिवली (ता.वसई, जि.पालघर) येथील कु.निलेश बुधू कारेला तसेच आकाश बुधू कारेला यांचे वय १३ व १५ असताना रजिस्टर दस्तावर ३८ वर्षे दाखवून ७/१२ वर कब्जेदार अज्ञान मुले असताना वारसाचा नियम डावलून आदिवासींच्या जमिनीबाबत झालेल्या अन्यायाबाबत चौकशी करण्याची मागणी मा.मुख्यमंत्री, मा.मंत्री (महसूल), प्रधान सचिव (महसूल), महसूल आयुक्त (कोकण भवन मुंबई) यांच्याकडे दिनांक ७ जून, २०१६ वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, फेरफार क्र. ३४० दिनांक १ जुलै, २०१३ तसेच फेरफार क्र. ३७३ नुसार दिनांक ४ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी जमिनीत फेरबदल व वाटणीपत्र करून अज्ञान मुलांची खातेफोड करून फसवणूक करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदरची जागा शेती प्रयोजनार्थ असताना आदिवासींच्या जमिनीवर पूर्णतः बांधकामास परवानगी देण्यात आली आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली काय,

(५) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्या अनुषंगाने याप्रकरणी दोषी असणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केला वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२४-०५-२०१७) : (१) श्रमजीवी संघटनेचे संस्थापक तथा जिल्हाध्यक्ष पालघर यांचे या आशयाचे निवेदन जिल्हाधिकारी कार्यालयास प्राप्त झाले आहे.

(२) मौजे भालिवली ता.वसई जि.पालघर येथील स.नं.२४/१, २५ व २६/१ ही मिळकत मूळ पुरुष दुंदा मुकुंद कारेला यांचे नावे कुळ कायद्यान्वये दाखल होती. त्यांचे मृत्युनंतर फेरफार क्र.१८२ दिनांक २२/८/१९८८ अन्वये वारस बुधु दुंद्या कारेला, काशिनाथ दुंद्या कारेला, माधव दुंद्या

कारेला, शंभू दुंद्या कारेला, भाई लडकू कारेला यांचे नावे दाखल झालेले आहेत. उक्त जमीन फेरफार क्र.३४०, दिनांक ०१/०७/२०१३ अन्वये हक्कसोडपत्रान्वये श्री.काथोड काशिनाथ कारेला यांचे नावे दाखल झालेली आहे. सदर हक्कसोडपत्रकाचे अवलोकन केले असता श्री.निलेश बुधु कारेला व आका बुधु कारेला यांचे वतीने अ.पा.क.म्हणून काथोड काशिनाथ कारेला यांनी स्वाक्षरी केलेली आहे. तदनंतर काथोड कारेला आणि कु.निलेश व आका बुधु कारेला यांच्यात प्रस्तुत जमिनीसंदर्भात सह.दुय्यम निबंधक वसई, वर्ग-२ दिनांक ११.८.२०१५ अन्वये नोंदणीकृत वाटप झाले असून स.नं.२५ चे क्षेत्र ०-७७.३९ हे.आर क्षेत्र अज्ञान मूलांच्या नावे फेरफार क्र.३७३ दि ०६.११.२०१५ अन्वये दाखल आहे.

(३) नाही.

(४), (५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

पाली (ता.चिपळूण, जि.रत्नागिरी) येथील जुना सर्व्हे नं.८४ हिस्सा नं ४ (नविन गट नं १८२९) तसेच अन्य सर्व्हे नंबर हिस्साचे खरेदीखताप्रमाणे नाव दुरुस्त करून नोंद घेण्याबाबत

(१४) ६१०३२ (१९-०८-२०१६). श्री.वसंतराव चव्हाण (नायगांव), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पाली (ता.चिपळूण, जि.रत्नागिरी) येथील जुना सर्व्हे नं.८४ हिस्सा नं ४ (नविन गट नं १८२९) तसेच अन्य सर्व्हे नंबर हिस्साचे खरेदीखताप्रमाणे नाव दुरुस्त करून नोंद घेण्याबाबत तत्कालीन महसूल मंत्री यांचे पत्र क्र.व्हीआयपी/७१६३/१३, दि. २८ ऑगस्ट, २०१३ रोजीच्या आदेशान्वये मा.जिल्हाधिकारी रत्नागिरी यांचेकडील पत्र क्र.कुबशा/कार्या-५/कावित-३०३/२०१३, दिनांक २६ सप्टेंबर, २०१३ अन्वये सदर प्रकरण तहसिलदार चिपळूण यांचेकडे चौकशीसाठी पाठविण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रकरणी तहसिलदार, चिपळूण यांचेकडून चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्याअनुषंगाने खरेदीखताप्रमाणे नाव दुरुस्त करून नोंद घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केला वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२३-०६-२०१७) : (१) या आशयाच्या लोकप्रतिनिधींच्या निवेदनावर मा.मंत्री (महसूल) यांनी जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांना तपासणी करण्याचे दिलेल्या निदेशाचे अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, रत्नागिरी यांनी तहसिलदार, चिपळूण यांना चौकशी करून अहवाल सादर करण्याबाबत निदेश दिले आहेत.

(२), (३) व (४) सन १९१६ साली नोंदणीकृत खरेदी दस्तऐवाजाचे आधारे तलाठी सजा पाली (ता.चिपळूण), यांनी अधिकार अभिलेखात फेरफार क्र.७१९ दिनांक २७.०४.२०१२ नोंदविला होता. मात्र महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम १९६६ चे कलम १५० अन्वये सर्व हितसंबंधितांना नोटीस बजावणे आवश्यक असल्याने, परंतू संबंधितांचे पत्ते उपलब्ध न झाल्यामुळे नोटीस बजावता आली नसल्याने उक्त नोंद रद्द करण्यात आली आहे.

आमगांव (जि.गोंदिया) बाम्हणी येथे रेल्वे क्रासिंगवर उड्डाणपूल बांधण्याबाबत

(१५) ६२५९० (२४-०८-२०१६). श्री.संजय पुराम (आमगाव) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) आमगांव (जि.गोंदिया) येथील रेल्वे गाड्यांच्या वाढत्या प्रमाणामुळे बाम्हणी रेल्वे फाटक सतत बंद राहत असून त्यामुळे नागरिकांना जाणे येणे करणे त्रासदायक ठरत असल्याने बाम्हणी येथील रेल्वे क्रासिंगवर उड्डाण पूल बांधण्याची मागणी नागरिकांनी केल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त मागणीबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१) अशा आशयाचे निवेदन मे २०१६ मध्ये मा.केंद्रीय मंत्री (रस्ते,वाहतूक व महामार्ग) यांचेकडे सादर केल्याची नोंद आहे.

- (२) नव्याने घोषित झालेल्या गोंदिया ते आमगांव ह्या राष्ट्रीय महामार्ग क्र.५४३ च्या चौपदरीकरणाच्या प्रस्तावित बांधकामामध्ये बामणी येथील रेल्वे उड्डाणपूलाचे बांधकाम प्रस्तावित असून सदर प्रकल्प भारतीय राष्ट्रीय राजमार्ग प्राधिकरण यांचेमार्फत राबविण्यात येत आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अष्टविनायक मार्गाचा समावेश राष्ट्रीय महामार्गात करण्याबाबत

(१६) ६२८५९ (२४-०८-२०१६). श्री.राहूल कुल (दौंड) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अष्टविनायक मार्गाचा समावेश राष्ट्रीय महामार्गात करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर मार्गाचा समावेश राष्ट्रीय महामार्गात करण्यासाठी शासनाने काय कार्यवाही केली आहे वा करत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१७-०६-२०१७) : (१) व (२) राष्ट्रीय महामार्ग घोषित करण्याची बाब राज्य शासनाच्या अखत्यारीत नसून केंद्र शासनाच्या अखत्यारीत आहे.

महाड व पाली हे दोन अष्टविनायक रायगड जिल्ह्यात; ओझर, लेण्याद्री, थेऊर, रांजणगांव, मोरगाव, महड हे पाच अष्टविनायक पुणे जिल्ह्यात आणि सिध्दटेक हा अष्टविनायक अहमदनगर जिल्ह्यात आहे.

सदयस्थितीत ओझर, लेण्याद्री, थेऊर, महड हे ४ अष्टविनायक २०१७ पूर्वी घोषित राष्ट्रीय महामार्गापासून १ ते १२ कि.मी. अंतरावर आहे. पाली व रांजणगाव हे २ अष्टविनायक जानेवारी २०१७ मध्ये घोषित राष्ट्रीय महामार्गावर आहे. उर्वरीत सिध्दटेक व मोरगाव हे २ अष्टविनायक सध्याच्या राष्ट्रीय महामार्गापासून सुमारे २० कि.मी.अंतरावर आहे.

उपरोक्तप्रमाणे राष्ट्रीय महामार्गापासूनचे अंतर विचारात घेता अष्टविनायक मार्ग स्वतंत्रपणे राष्ट्रीय महामार्ग म्हणून घोषित करण्याचे अधिकार केंद्र शासनास आहे

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे बोधगांव (जि.बुलढाणा) या गावाला जोडणाऱ्या रस्त्याची दुरुवस्था झाल्याबाबत

(१७) ६३०९१ (१८-०८-२०१६). श्री.राहुल बोंद्रे (चिखली) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे बोधगांव (जि.बुलढाणा) या गावाला जोडणाऱ्या म्हसळा बु ते बोधगाव या २ किमी लांबीच्या रस्त्याची दुरुवस्था झाल्यामुळे नागरीकांची गैरसोय होत असल्याचे माहे जून, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) डिसेंबर २०१६ अखरे डांबरी पृष्ठभागावरील खड्डे भरून रस्ता वाहतूक योग्य केला आहे. रस्त्याची सुधारणा करणेचे काम शासनाच्या विविध योजनातून निधी, निकष व अग्रक्रम यानुसार हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

चेंबूर (मुंबई) येथील पेस्तमनगर परिसरात महिलांसाठी आधार केंद्र व वाचनालय बांधण्यासाठी शासकीय भूखंड मिळण्याबाबत

(१८) ६३३४४ (१९-०८-२०१६). श्री.अजय चौधरी (शिवडी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चेंबूर (मुंबई) येथील पेस्तमनगर परिसरात महिलांसाठी आधार केंद्र आणि वाचनालय बांधण्यासाठी शासकीय भूखंड मिळावा यासाठी उपनगर जिल्हाधिकारी यांच्याकडे मुंबई महानगरपालिकेने माहे मे, २०१६ मध्ये प्रस्ताव पाठविला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त ठिकाणी आधार केंद्र व वाचनालयासाठी भूखंड उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१) चेंबूर येथे महिलांसाठी आधार केंद्र आणि वाचनालय बांधण्यास “ना हरकत” देणेबाबतचा कोणताही प्रस्ताव जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगरजिल्हा यांच्या कार्यालयास प्राप्त झालेला नाही.

तथापि, सहाय्यक आयुक्त, एम/पूर्व विभाग यांचेकडून एम/पूर्व विभागातील पांजारापोळ या ठिकाणी महिलांकरीता लघूउद्योग करण्याकरीता, महिलांकरीता प्रशिक्षण घेण्यासाठी तसेच महिला बतच गटाच्या कामाकरीता महिला आधार केंद्र बनविण्याकरीता “ना-हरकत” प्रमाणपत्र मिळणेबाबतचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर या कार्यालयास दि. ०६/०४/२०१५ रोजी प्राप्त झाला होता.

(२) व (३) सहाय्यक आयुक्त, एम/पूर्व विभाग यांचेकडील प्रस्तावामधील जमीन न.भू.क्र. ६७८/२०२ (पै.) असल्याचे दिसून येते. सदर मिळकत राष्ट्रीय केमिकल अँड फर्टिलायझर लि. यांचे नांव आहे.

सबब, महिला आधार केंद्र बनविण्याकरीता मागणी केलेल्या जमिनीवर महिला आधार केंद्र बनविण्यासाठी जिल्हाधिकारी कार्यालयाची “ना हरकत” देता येत नसल्याबाबत जिल्हाधिकारी, मुंबई उपनगर जिल्हा यांनी दि. २/१२/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये सहाय्यक आयुक्त, एम/पूर्व विभाग, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**करवीर येथील श्री. स्वामी जगतगुरु शंकराचार्य पीठाच्या जमिनीचे
बेकायदेशीर हस्तांतरण झाल्याबाबत**

(१९) ६४९७५ (२१-१०-२०१६). डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) करवीर येथील श्री. स्वामी जगतगुरु शंकराचार्य पीठाच्या जमिनीचे बेकायदेशीर हस्तांतरण झाल्याचे मान्य करून चौकशी करण्याचे आदेश दिले आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरहू चौकशी तीन महिन्यामध्ये पूर्ण करून चौकशीचा अहवाल शासनास सादर केला आहे काय, त्यात काय आढळून आले,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार शासनाने पुढे कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०७-०७-२०१७) : (१) शासन परिपत्रक महसूल व वन विभाग दिनांक ३० जुलै, २०१० मधील निदेशाप्रमाणे देवस्थानच्या/मठ/सेवा इनाम जमिनींच्या तपासणी करून सदर तपासणीत बेकायदेशीररित्या व पुर्वपरवानगीशिवाय हस्तांतरीत झालेल्या जमिनी, विहित

कार्यपद्धतीचा अवलंब करून देवस्थानच्या ताब्यात पुर्ववत देण्याबाबत आवश्यकती कार्यवाही करण्याबाबत शासनाकडून आदेश देण्यात आले आहेत.

(२), (३) व (४) श्री. स्वामी जगतगुरु शंकराचार्य पीठाच्या जमीनीच्या हस्तांतरणाबाबतची गडहिंग्लज तालुक्यातील मौजे हिटणी व मौजे हेळेवाडी येथील एकूण १४६ शर्तभंग प्रकरणी पुनर्विलोकनात घेऊन सुनावणी होऊन दिनांक ०४.०१.२०१७ रोजी निकाली काढण्यात आली आहेत. यापैकी ९ प्रकरणे तांत्रिक दृष्ट्या चालविता येत नाहीत या मुद्यावर दिनांक ०७.०३.२०१७ रोजी काढून टाकण्यात आली आहेत. १११ प्रकरणे प्रथमदर्शनी बेकायदेशीर असल्याने फेटाळण्यात आली आहेत. १६ प्रकरणे कायदेशीर तरतूदीशिवाय दाखल असल्याने रद्द ठरविण्यात आली आहेत व १० प्रकरणे करवीर पीठाशी संबंधीत नाहीत. जिल्ह्यातील अन्य उपविभागात करवीर पीठाच्या जमिनीमध्ये बेकायदेशीर हस्तांतरण झाले नसल्याने त्यांची चौकशी करण्याचा प्रश्न उद्भवत नाही.

धुंदवडे-अणदूर (ता.गगनबावडा, जि.कोल्हापूर) या रस्त्याची दुरुवस्था झाल्याबाबत

(२०) ६५८३७ (०९-०१-२०१७). श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) धुंदवडे-अणदूर (ता.गगनबावडा, जि.कोल्हापूर) हा रस्ता १५ गावांना जवळचा मार्ग असल्याने रस्त्यावर अहोरात्र वाहतूक सुरु असते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर रस्त्याच्या दुतर्फी वाकलेली झाडे व कोसळलेल्या दरडी यामुळे वाहतुकदारांची गैरसोय होत आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर रस्त्यांची पाहणी केली आहे काय व पाहणीनुसार सदर रस्ता दुरुस्त करण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१) होय हे खरे आहे.

(२) अंशतः खरे आहे.

प्रश्नांधीन गावांमधील लांबी ९.०० किमी इतकी आहे. त्यापैकी ३.०० किमी लांबीचा रस्ता वन विभागाच्या हद्दीतून जातो. या लांबीत दुतर्फी वाढलेली झाडे तोडण्यास मनाई आहे. सदरस्थितीत या रस्त्यावर दरड कोसळलेली नाही.

तसेच संपूर्ण लांबीमध्ये रस्त्याचा पृष्ठभाग सुस्थितीत आहे व वाहतुक सुरळीतपणे सुरु आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

पुणे जिल्ह्यातील तलाठ्यांच्या रिक्त जागा भरण्याबाबत

(२१) ६६९११ (१६-१२-२०१६). श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) पुणे जिल्ह्यात एक हजार ९२० महसूली गावे असून त्यासाठी ५८१ गांवांमध्ये तलाठ्यांची गरज असताना सध्या कार्यरत असलेल्या ४५० तलाठ्यांच्या अतिरिक्त कामांचा बोजा पडत असल्याने उर्वरित १३१ तलाठ्यांच्या रिक्त असलेल्या जागांचे अतिरिक्त काम न करण्याची भूमिका पुणे जिल्हा तलाठी संघाने निर्णय घेतला असल्याने ५२० गावांतील महसूली कामकाज बंद झाल्याचे दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने रिक्त असलेली तलाठ्याची पदे भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१) व (२) पुणे जिल्ह्यातील कामगार तलाठी व मंडळ अधिकारी यांनी रिक्त असलेल्या तलाठी पदाचे अतिरिक्त काम न करण्याच्या भूमिकेबरोबर तलाठी व मंडळ अधिकारी महासंघाने विविध मागण्यां प्रलंबित असल्याचे कारणास्तव दिनांक १६.११.२०१६ पासून सर्व तलाठी व मंडळ अधिकारी यांनी सामुदायिक रजेवर जाण्याची व राजव्यापी आंदोलन करण्याची भूमिका घेतली होती.

सदर आंदोलनाच्या अनुषंगाने मा.मंत्री (महसूल) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २४.११.२०१६ रोजी तलाठी व मंडळ अधिकारी समन्वय महासंघाच्या पदाधिकारी व संबंधित अधिकारी यांच्या समवेत पार पडलेल्या बैठकीत झालेल्या सकारात्मक चर्चेस प्रतिसाद देऊन महासंघाने संप मागे घेतला आहे.

(३) विभागाच्या दिनांक २३.६.२०१६ रोजीच्या पत्रान्वये तलाठी संवर्गातील रिक्त पदे संपुर्ण राज्यात एकाच दिवशी परीक्षा घेऊन भरण्याबाबत सर्व जिल्हाधिकारी कार्यालयांना आदेशित केले होते. या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, पुणे यांच्या आस्थापनेवरील तलाठी संवर्गातील एकूण रिक्त पदांच्या ५० टक्के अशा एकूण ३७ पदांसाठी दिनांक ११.९.२०१६ रोजी लेखी परीक्षा आयोजित करण्यात आली होती. याबाबतची सर्व प्रक्रिया पार पडून निवड झालेल्या सर्व उमेदवारांना उपविभागीय कार्यालयामार्फत रुजू होणेबाबत जिल्हाधिकारी कार्यालय, पुणे यांनी दिनांक ०९.०१.२०१७ रोजीच्या पत्राने कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गासाठी पाली वळकेबांबर ते निवे बुद्रुक मार्गे देवरूख संगमेश्वर या पर्यायी रस्त्याचा उपयोग करण्याबाबत

(२२) ६९७१७ (१६-१२-२०१६). श्री.शरददादा सोनावणे (जुन्नर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) महाराष्ट्र राज्य पुनर्वसन प्राधकरण समितीचे सदस्य श्री.अशोक जाधव यांनी केंद्रीय रस्ते विकास मंत्री तसेच राज्यातील संबंधित विभागाच्या अधिकाऱ्यांना मुंबई-गोवा राष्ट्रीय महामार्गामध्ये पाली वळकेबांबर ते निवे बुद्रुक मार्गे देवरूख संगमेश्वर या रत्यांचा नवीन पर्याय वापरल्यास मुंबई-गोवा हे अंतर ४५ कि.मी.ने कमी होऊन ५०० कोटी रूपयांची बचत होणार असल्याने या मार्गाचा विचार करण्यात यावा यासाठी दिनांक २५ ऑगस्ट, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे विनंती केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मा.केंद्रीय रस्ते विकास मंत्री यांनी राज्याच्या संबंधित विभागाकडे सदर पत्राची दखल घेऊन कारवाई करण्याचे निर्देश दिले असल्याचे शासनाच्या संबंधित अधिकाऱ्यांनी मा.केंद्रीय रस्ते विकास मंत्री यांच्या निदर्शनास आणून दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या सुचविलेल्या रस्त्याचा वापर केल्याने मुंबई-गोवा अंतर ४५ कि.मी.ने कमी होऊन ५०० कोटी रूपयांची बचत होणार आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सदर रस्त्याचे काम कधी सुरू करण्यात येणार आहे वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१७-०६-२०१७) : (१) अशा आशयाचे निवेदन प्राप्त झाल्याचे अभिलेख्यात नोंद नाही. तथापि पाली वळकेबांबर ते निवे बुद्रुक या रस्त्याचा वापर केल्यास मुंबई गोवा हे अंतर ४५ कि.मी. ने कमी होईल, ही बाब वस्तुस्थितीस धरून नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

माठा नदीवरील (ता.सांगोला, जि.सोलापूर) पुलाची दुरवस्था झाल्याबाबत

(२३) ६९९९४ (१६-१२-२०१६). श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाटंबरे नजीक असणाऱ्या माठा नदीवरील (ता.सांगोला, जि.सोलापूर) रहादारीसाठी असलेल्या महत्वाच्या पुलाची दुरवस्था झाली असून या पुलाच्या दोन्ही बाजूला असणारे संरक्षक कठडे अत्यंत कमकुवत झाले असल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, याप्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने या पुलाचे स्ट्रक्चरल ऑडीट करून दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१), (२) व (३) अंशतः खरे आहे.

रत्नागिरी-सोलापूर राष्ट्रीय महामार्ग १६६ वरील वाटंबरे पुलाचे संरक्षक कठडे व दुरुस्तीचे काम प्रगतीत असून जून २०१७ अखेर पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कवलापूर (ता.मिरज, जि.सांगली) येथील शासकीय जागा जिल्ह्यातील
शासकीय कार्यालयाकरिता देण्याबाबत**

(२४) ७००८५ (१६-१२-२०१६). श्री.धनजंय (सुधीर) गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कवलापूर, (ता.मिरज, जि.सांगली) येथे भाड्याच्या जागेत सुरु असलेल्या १३ शासकीय कार्यालयाकरिता जागा देणेबाबतचा प्रस्ताव मागील एक वर्षापासून महसूल विभाग, मंत्रालय यांचेकडे प्रलंबित असल्याबाबत माहे ऑक्टोबर, २०१६ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कवलापूर येथील एकूण जागा किती आहे व किती शासकीय विभागांनी जागेच्या मागणीचा प्रस्ताव शासनास सादर केला आहे,

(३) असल्यास, ही सर्व कार्यालये सध्या भाड्याच्या जागेत असून शासनाची असलेली जागा विनावापर पडून आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(५) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने शासकीय विभागातील कार्यालयाना जागा देण्याच्या प्रस्तावावर शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची काय कारणे आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०७-०७-२०१७) : (१), (२), (३), (४), (५) व (६) जिल्हाधिकारी, सांगली यांनी सांगली जिल्ह्यातील मौजे कवलापूर येथील गट नं. १८८५/१, १८८५/२ व २०५४ मधील एकूण ६६.७६ हे. पैकी ५९ हे. जागा विविध १२ शासकीय कार्यालयांसाठी देण्याबाबतचा प्रस्ताव दि. २४.०९.२०१५ रोजी शासनास सादर केला आहे. या जागेपैकी गट नं. २०५४ मधील ०.२० हे. जागा जलशुद्धीकरण योजनेच्या पंपींग स्टेशनसाठी वापरण्यात आली आहे. उर्वरित ६६.५६ हे. जागा उद्योग, उर्जा व कामगार विभागामार्फत महाराष्ट्र औद्योगिक विकास मंडळाला विमानतळ धावपट्टीसाठी देण्यात आली होती. विमानतळ धावपट्टी बंद करण्याचा निर्णय झाल्याने सामान्य प्रशासन विभागाने दिनांक २६.१०.२००९ च्या आदेशान्वये ही जागा

व्यवस्थापन व देखभालीसाठी महाराष्ट्र औद्योगिक विकास मंडळाच्या ताब्यात ठेवली आहे. जिल्हाधिकारी, सांगली यांच्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने सदर जागा महसूल विभागाच्या ताब्यात देण्याबाबत सामान्य प्रशासन विभागाला विनंती करण्यात आली आहे.

मौजे मुलुंड (ता.कुर्ला) येथे बनावट कागदपत्राच्या आधारे कब्जा केलेल्या जमिनीचा ताबा आदिवासींना देण्याबाबत

(२५) ७०६९५ (१६-१२-२०१६). डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सन १९५६ मध्ये मौजे मुलुंड (ता.कुर्ला) येथील सव्हे न. ३०५ पै २ एकर ३५ गुंठे जमिनीचे संरक्षक कुल म्हणून धर्माजी जानु बोंड या आदिवासी बांधवाच्या नावे आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दिनांक ११ जून, २००४ मध्ये कोकण विभाग आयुक्तांनी मौजा मुलुंड (ता.कुर्ला) येथील सव्हे न. ३०५ पै २ एकर ३५ गुंठे जमिनीचा मालक म्हणून सीताराम धर्माजी बोंड यांना घोषित केलेले आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या जागेवर जबरजस्तीने निर्मल लाइफ स्टाइल, ग्रेबियल इंडिया प्रा. कं.ति, व रिनिवल डेवलपर यांनी बनावट कागदपत्राच्या आधारे कब्जा केलेल्या जमिनीचा ताबा मूळ मालकास देण्याचे आदेश देवूनही अजूनपर्यंत जमिनीचा ताबा मूळ मालकास देण्यात आलेला नाही, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदरहू जमिनीचा ताबा मुळ मालकास देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१९-०६-२०१७) : (१) मौजे मुलुंड येथील स.नं. ३०५ या जमिनीच्या गा.न.नं. ७/१२ च्या इतर हक्क सदरी धर्मा जानू यांचे नाव संरक्षित कुळ म्हणून दाखल आहे. (२), (३) व (४) महाराष्ट्र अनुसूचित जमातींना जमिनी प्रत्यार्पित करण्यासाठीचा अधिनियम १९७४ चे कलम ७ अंतर्गत विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांचेकडे सदर प्रकरणी अर्धन्यायिक प्रकरण दाखल होते. या प्रकरणी विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी मौजे मुलुंड येथील स.नं. ३०५ पै. २-३५-० आकार ५.२५ या जमिनीचा ताबा बिगर आदिवासी यांचेकडून, कलम ४ मधील तरतुदीनुसार आदिवासी अर्जदार श्रीमती पार्वतीबाई धर्मा बोंड यांचे कायदेशीर वारस श्री सिताराम धर्मा बोंड व इतर यांना त्वरीत देण्यात यावा व ताबा देण्याची कार्यवाही त्वरीत पूर्ण करावी, असे आदेश दि. ११/०६/२००४ रोजी दिले होते. परंतू मा. मुंबई उच्च न्यायालय यांचेकडील रिट याचिका क्र. ५४१६/२००४, दि. ६/५/२००८ च्या कन्सेंट टर्म अन्वये विभागीय आयुक्त, कोकण भवन यांचे दि. ११/०६/२००४ चे आदेश रद्द ठरविलेले आहेत. यास्तव सदर जमिनीचा ताबा उक्त आदिवासी व्यक्तींना देण्यात आलेला नाही.

दरम्यान मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या उक्त नमूद कन्सेंट टर्मच्या विरुद्ध सिताराम धर्मा बॉड व इतर यांनी मा. उच्च न्यायालयात सिव्हील अपीलेशन दाखल केले असून सदरस्थितीत सदर प्रकरण न्यायप्रविष्ट आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिल्लोड-कन्नड (ता.सिल्लोड, जि.औरंगाबाद) रस्त्यांवर पुल कोसळून झालेला अपघात

(२६) ७१७६१ (१६-१२-२०१६). श्री.प्रशांत बंब (गंगापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिल्लोड-कन्नड (ता.सिल्लोड, जि.औरंगाबाद) रस्त्यांवर पुल कोसळून ४ जण जखमी झाले असून कोसळलेल्या पुलावर बांधकाम विभागाने जास्तीचे बॅरिकेट लावले नसल्याने एका मोटार सायकलस्वार व्यक्तीचा त्यात पडून जिव गेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने या प्रकरणी दोषी अधिकारी/कर्मचारी व ठेकेदारावर शासनाने कोणती कारवाई करून व्यक्तींच्या कुटूंबियांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०३-०७-२०१७) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

प्रश्नांकित रस्त्यावरील पूल अचानकपणे कोसळल्याने त्यावेळी पुलावर असलेल्या वाहनांचा अपघात होऊन ४ व्यक्ती जखमी झाल्या. तदनंतर पूल वाहतुकीसाठी बंद करण्यात आला. पूल बंद केल्याबाबत सूचना फलक, बॅरिकेट, रेडियम बोर्ड लावण्यात आले होते. परंतु यांच्याकडे दुर्लक्ष करून भरधाव वेगाने मोटार सायकल चालवल्याने वाहन चालकाच्या चुकीमुळे अपघात होवून त्यात एका व्यक्तीची जिवितहानी झाल्याची नोंद पोलीस दफ्तरी आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

वांद्रे (मुंबई) येथील शासकिय वसाहतीच्या पुनर्विकासाबाबत

(२७) ७६७०९ (१२-०४-२०१७). श्री.संजय पोटनीस (कलिना) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वांद्रे (मुंबई) येथील शासकिय वसाहतीचा पुनर्विकास अद्यापी प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गत ४० वर्षांपासून कर्मचाऱ्यांकडून होत असलेल्या मागणीवर मा.मुख्यमंत्री महोदयांनी तोडगा काढण्याबाबत आश्वासन दिले असतानाही अद्यापपर्यंत यासंदर्भात कोणतीच कार्यवाही करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासकीय वसाहतीचा पुनर्विकास करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१) व (२) नाही.

- (३) मुंबईतील वांद्रे शासकीय वसाहतीचा पुनर्विकास करण्याबाबतचा प्रकल्प पूर्व सुसाध्यता अहवाल प्राप्त झाला असून तो शासनाच्या विचाराधीन आहे.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नवीन धोरणाबाबत

- (२८) ७७८९० (१२-०४-२०१७). डॉ.सुजित मिणचेकर (हातकणंगले) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) राज्याच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागातर्फे करण्यात येणाऱ्या रस्ते, पूल आणि इमारती दुरुस्तीसाठी नविन धोरण आखण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर धोरणाचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे व त्याची अंमलबजावणी कशा प्रकारे करण्यात येणार आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०३-०७-२०१७) : (१), (२) व (३) राज्यातील सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अखत्यारीतील रस्ते/पूल/इमारतींच्या दुरुस्ती संदर्भातील प्रचलित कार्यपध्दतीमध्ये काही सुधारणा करणे आवश्यक आहे का ? व असल्यास सदर सुधारणा काय स्वरूपाच्या असाव्यात यांचा अभ्यास करण्यासाठी तज्ञ व वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या अभ्यास गटाची स्थापना शासनाने दि. ७/३/२०१७ रोजी शासन निर्णयाद्वारे केली आहे.

सदर अभ्यास गटाचा अहवाल प्राप्त झाल्यावर त्यातील निष्कर्षाचा अभ्यास करून कार्यवाही करण्याचे नियोजन आहे.

अकोले (जि.अहमदनगर) येथे बांधण्यात आलेल्या विश्रामगृहाबाबत

- (२९) ७८२०० (१२-०४-२०१७). श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
(१) अकोले (जि.अहमदनगर) येथे बांधण्यात आलेले विश्रामगृह अपुरे पडत असल्याचे माहे डिसेंबर, २०१६ च्या तिसऱ्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर विश्रामगृहाची शासनामार्फत पाहणी केली आहे काय,

- (३) असल्यास, पाहणीचे निष्कर्ष काय आहे व तदनुसार सदर विश्रामगृहाची पुनर्बांधणी करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०५-०७-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

अकोले (जि.अहमदनगर) येथे बांधण्यात आलेले विश्रामगृह हे ब्रिटीशकालीन असून दोन कक्षाचे आहे.

(२) होय.

(३) व (४) अकोले येथील विश्रामगृहाचे पुनर्बांधणी बाबत आवश्यकतेनुसार निधी व निकषाच्या अधीन राहून प्राधान्याने काम करण्याचे नियोजन आहे.

भामरागड (जि.गडचिरोली) तालुक्यातील पर्लकोटा नदीवर पुल बांधण्याबाबत

(३०) ७८७२६ (१२-०४-२०१७). श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भामरागड (जि.गडचिरोली) तालुक्यातील पर्लकोटा नदीवर उंच पुलाचे बांधकाम करण्यात येणार आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर पुलाचे बांधकाम करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१) व (२) आलापल्ली भामरागड राज्यमार्ग ३८२ रस्त्यावरील पर्लकोटा नदीवर मोठा व उंच पुल बांधण्यासाठी रु.५५.०० कोटी अंदाजीत किंमतीचा प्रस्ताव नाबार्ड २२ अंतर्गत प्रस्ताव सादर करण्यांत आला होता. तथापि रस्ते, वाहतूक व महामार्ग मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या दि. ०३.०१.२०१७ च्या अधिसूचनेनुसार आलापल्ली - भामरागड हा रस्ता राष्ट्रीय महामार्ग १३० (ड) चा भाग म्हणून राष्ट्रीय महामार्ग घोषित करण्यात आलेला आहे. सविस्तर प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे काम प्रगतीत असून त्याअंतर्गत पर्लकोटा नदीवर उंच पूल बांधण्याची बाब समाविष्ट करण्यात येत आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे पाम (बोईसर) (जि. पालघर) येथील शेतकऱ्यांचा जाण्या-येण्याचा रस्ता बंद केल्याबाबत

(३१) ७८८६५ (१२-०४-२०१७). श्री.विजय औटी (पारनेर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे पाम (बोईसर) (ता.जि. पालघर) येथील सर्व्हे क्र.३०, ७५/३-ब व १६४ या जमिनीतून स्थानिक शेतकऱ्यांच्या वहिवाटीतील वडिलोपार्जित जागेतील सर्व्हे क्र.३० मध्ये सिरॉन ड्रगज या कंपनीने मोठा गेट बसविल्यामुळे शेतकऱ्यांचा जाण्या-येण्याचा रस्ता ३ ते ४ वर्षांपासून बंद झालेला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी संबंधिताने मा. मुख्यमंत्री, मा. महसूल मंत्री, मा. कृषी मंत्री, तहसिलदार, उपविभागीय अधिकारी व जिल्हाधिकारी, पालघर यांचेकडे दिनांक २०, २१ व २८ डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास लेखी तक्रारी केलेल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर प्रकरणी दिनांक १६ डिसेंबर, २०१६ रोजी संबंधित तलाठी व नायब तहसिलदार यांनी तसेच दिनांक ७ जानेवारी, २०१७ रोजी तहसिलदार, तलाठी व इतर कर्मचाऱ्यांनी स्थळ पाहणी करून सुद्धा रस्ता खुला करण्याबाबत कोणतीही कार्यवाही केलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियम, १९६६ चे कलम १४३ अन्वये शेतकऱ्यांच्या वहिवाटीतील रस्ता खुला करण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१५-०६-२०१७) : (१), (२), (३), (४) व (५) मौजे-पाम ता.जि.पालघर येथील स.नं.३०, ६४, ७५/३ ब व १६४ या जमिनीतून स्थानिक शेतकऱ्यांच्या वहिवाटीतील वडिलोपार्जित जागेत जाणे-येण्याच्या रस्त्यात स.नं.३० मध्ये मे.सिरॉन ड्रगज अँड फार्मास्यूटिकल्स लिमिटेड या कंपनीने मोठा गेट बसविल्यामुळे शेतकऱ्यांचा जाणे-येणेचा रस्ता बंद केल्याबाबत स्थानिक शेतकऱ्यांनी निवेदनाद्वारे तक्रारी दाखल केलेल्या आहेत.

सदर कंपनीचे पूर्वेकडील गेट व दक्षिणेकडील गेट खुले करण्यात आले असून सदर रस्ता आज रोजी मोकळा आहे. तसेच वृंदावन पार्कचे विकासक यांनी पत्रे लावून बंद केलेला रस्ता देखील खुला करण्यात आला असून सदर रस्त्याची कायमस्वरूपी उपाययोजना व्हावी या दृष्टिने तहसिलदार, पालघर यांनी दिनांक ०७.०१.२०१७ रोजी प्रत्यक्ष जागेवर जाऊन स्थळपाहणी केली असून सदरचा रस्ता स्थानिक शेतकऱ्यांच्या वहिवाटीसाठी खुला आहे.

दहावी परिक्षे नंतर पुढील शिक्षण प्रवेशासाठी लागणारे विविध दाखले शाळेत मिळण्याबाबत

(३२) ७८८८८ (१२-०४-२०१७). श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) दहावी परिक्षेच्या निकालानंतर पुढील शिक्षण प्रवेशासाठी लागणारा अधिवास दाखला, उत्पन्नाचा दाखला व जातीचा दाखला शाळेतूनच देण्याबाबत पालकांनी तसेच सामाजिक कार्यकर्त्यांनी तहसिलदार, कल्याण व आयुक्त, क.डो.म.पा यांच्याकडे दिनांक १८ मे, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास लेखी निवेदनाद्वारे मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०७-०७-२०१७) : (१) व (२) अशा स्वरूपाचे निवेदन प्राप्त झाले आहे. नागरीकांना/शालेय विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारचे दाखले सहज प्राप्त व्हावेत या दृष्टीने सेतु सुविधा केंद्र, महा-ई सेवा केंद्र याद्वारे दाखले देण्याची सुविधा उपलब्ध करून देण्यात आली आहे. महाराजस्व अभियाना अंतर्गत एक दिवसीय दाखले शिबीर तसेच शैक्षणिक संस्थांच्या माध्यमातून शिबीर आयोजित करूनही दाखले वितरीत करण्यात येतात.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सांगली शहरातील जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या आवारामध्ये
राजमुद्रा असलेले शिक्के सापडल्याबाबत**

(३३) ७९१८१ (१२-०४-२०१७). श्री.धनजंय (सुधीर) गाडगीळ (सांगली) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सांगली शहरातील जिल्हाधिकारी कार्यालयाच्या आवारामध्ये राजमुद्रा असलेले शिक्के व शाई कचरा कुंडीत सापडल्याचे माहे डिसेंबर, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, सदर शिक्क्यांचा सापडल्यामुळे शिक्क्यांचा गैरवापर झाल्याबाबतचा प्राथमिक अंदाज वर्तविण्यात येत आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,
(४) असल्यास, चौकशीत काय निष्पन्न झाले व त्यानुसार उक्त प्रकरणी दोषी असणाऱ्या अधिकारी व कर्मचाऱ्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०७-०७-२०१७) : (१) हे खरे आहे.

जिल्हाधिकारी, सांगली कार्यालयाच्या आवारात उप अधीक्षक भूमि अभिलेख, मिरज, मु. सांगली कार्यालयाचा "ब" अभिलेख कक्षा आहे. सदर अभिलेख कक्षाची दिनांक ३.१२.२०१६ रोजी साफसफाई करण्यात आली होती. साफसफाई करताना अभिलेख कक्षाच्या दरवाजाच्या बाहेरील पूर्व बाजूस दिनांक १.१०.१९९४ पूर्वी अस्तित्वात असलेले जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख, सांगली कार्यालयाचे एकूण १० रबरी शिक्के, २ राजमुद्रा असलेले शिक्के व ९ सिलबंद शाईच्या बाटल्या आढळून आल्या आहेत.

(२), (३) व (४) सदरचे शिक्के हे दिनांक १.१०.१९९४ पूर्वी कार्यरत असलेल्या जिल्हा निरीक्षक भूमि अभिलेख, सांगली या कार्यालयाचे होते. सदरचे कार्यालय दिनांक १.१०.१९९४ पासून बंद झाले आहे. तसेच सदरचे शिक्के उप अधीक्षक भूमि अभिलेख, मिरज, मु. सांगली यांनी ताब्यात घेऊन सुरक्षित ठेवले आहेत. त्यामुळे भविष्यात त्यांचा गैरवापर होण्याची शक्यता

नाही. वापरात नसलेले शिक्के निष्काळजीपणे हाताळलेबाबत संबंधित कर्मचारी यांचेविरुद्ध महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिस्त व अपील) नियम १९७९ चे नियम १० अन्वये उप अधीक्षक भूमि अभिलेख, मिरज, मु.सांगली यांनी कारवाई सुरु केली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

धारणी (ता.धारणी, जि.अमरावती) शहारातील दुभाजक बांधण्याच्या कामातील गैरव्यवहार

(३४) ७९२४५ (१२-०४-२०१७). प्रा.विरेन्द्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), श्री.प्रभुदास भिलावेकर (मेळघाट) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) धारणी (ता.धारणी, जि.अमरावती) शहारातील रस्त्यावर दुभाजक बांधण्याचे व सौंदर्यीकरणाचे काम सुरु आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त कामाकडे सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिकाऱ्यांनी दुर्लक्ष केल्यामुळे यातील काँक्रीट कामात निम्नस्तराची वाळू व सिमेंटचा वापर करण्यात आल्याचे दिनांक २६ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार निकृष्ट दर्जाचे काम करणाऱ्या ठेकेदारावर तसेच कामाकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१) होय.

(२) हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे कांदिवली (ता.बोरिवली, जि. मुंबई उपनगर) येथील स.नं.१६३ मधील जमिनीबाबत

(३५) ७९६८९ (१२-०४-२०१७). श्री.जयप्रकाश मुंदडा (बसमत) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे कांदिवली (ता.बोरिवली, जि.मुंबई उपनगर) येथील महसूल भूमापक, बोरीवली यांनी दिनांक २ जून, १९६६ रोजी वा त्या सुमारास बनविलेल्या स.नं.१६३ च्या नकाशातील जमिनीवर आदिवासींसहोत अन्य लेसींची नावे नमूद होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, स.नं. १६३ च्या १३३ एकर, ७ गुंठे जमिनीपैकी ५० एकर जमिन कोयना प्रकल्पग्रस्तांकरिता मंजूर करण्यात आली होती, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यापैकी १५ एकर जमिन कोयना प्रकल्पग्रस्तांना लीजवर देण्यात आली असून या लेसींकडून सन १९८१ पर्यंत त्यांच्या मक्ता खात्यात तलाठी कार्यालय कांदिवली येथे लीजचे भाडे भरलेले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर जमिनीची सद्यस्थिती काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) मौजे - आकुर्ली, ता. बोरीवली स.नं. १६३ या मिळकतीचे क्षेत्रापैकी ५० एकर जमीन कोयना प्रकल्पग्रस्तांकरिता मंजूर करण्यात आलेली नाही. तसेच त्यापैकी १५ एकर जमीन कोयना प्रकल्पग्रस्तांना लीजवर देण्यात आली नसल्याने ते शासनाचे लीज धारक असल्याची किंवा तलाठी कार्यालय कांदिवली येथे मक्ता खात्यात सन १९८१ पर्यंत लिजचे भाडे भरलेले असल्याची कोणतीही नोंद नाही.

(४) नगर भूमापन अधिकारी, बोरीवली यांचे कडील अभिलेख पहाता, स.नं. १६३ यास मूळ चौकशी नोंदवही प्रमाणे नगर भूमापन क्र. १२८ असा नमूद असून मूळ चौकशी वेळी सदर मिळकतीस सत्ताप्रकार "ग" दाखल करण्यात आलेला आहे. तसेच हक्काचा मूळ धारक सदरी "महाराष्ट्र सरकार" असे नमूद करण्यात आल्याचे दिसून येत आहे. नगर भूमापन कार्यालयाचे अभिलेख पहाता न.भू.क्र. १२८, १२८/१ ते ३६ अशा स्वतंत्र मिळकत पत्रिका उघडण्यात आल्या होत्या. तदनंतर पोटविभाजन व सामिलीकरणाने मूळ न.भू.क्र. १२८, १२८/१ ते ३६ यामध्ये शेज बदल करून अभिलेख अद्यावत करण्यात आलेला आहे.

सिरसम ते गाडीबोरी (जि.हिंगोली) या रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत

(३६) ८००७८ (१२-०४-२०१७). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) सिरसम ते गाडीबोरी (जि.हिंगोली) या रस्त्याची दुरुवस्था झाली असून प्रवाशांना सदर रस्त्यावरून प्रवास करताना अपघाताचा धोका पत्करून प्रवास करावा लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, शासनाने सदर रस्त्याची पाहणी केली आहे काय,

(३) असल्यास, पाहणीचे निष्कर्ष काय आहे व त्यानुसार रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०३-०७-२०१७) : (१) नाही.

रस्ता काही भागात क्षतिग्रस्त झाला होता. या भागातील दुरुस्तीचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे. या रस्त्याच्या ५३ किमी लांबीपैकी १० किमी लांबीतील सुधारणेचे काम पूर्ण करण्यात आले आहे. ५.२३० किमी लांबीतील सुधारणेचे काम प्रगतीपथावर आहे. १.५० किमी लांबीतील काम मंजूर असून हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

या रस्त्यावरून सद्यःस्थितीत वाहतूक सुरळीतपणे सुरू आहे.

(२) (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे उमराळे (ता.वसई, जि.पालघर) येथील शेतकऱ्यांच्या वहीवाटीच्या रस्त्यात कायमस्वरूपी अडथळा निर्माण केल्याबाबत

(३७) ८०२५१ (२६-०४-२०१७). श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे उमराळे (ता.वसई, जि.पालघर) येथील शेतकऱ्यांच्या वहीवाटीच्या रस्त्यात कायमस्वरूपी अडथळा निर्माण करणाऱ्या भिंतीचे बांधकाम तोडण्याबाबतची कारवाई जिल्हाधिकारी पालघर यांच्या आदेशानुसार निवासी नायब तहसिलदार, वसई यांनी करून त्याबाबतचा अहवाल दिनांक १८ नोव्हेंबर, २०१६ रोजी तहसिलदार, वसई यांनी क्र.म.शा./कक्ष१/टे-जमिनबाब-१/क.सु.क्र.०३ व १७ अन्वये जिल्हाधिकारी, पालघर यांना पाठविला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त भिंतीचे बांधकाम अर्धवट तोडण्यात आले असून बांधकाम पूर्णतः तोडण्यात आल्याचा खोटा पंचनामा तयार करण्यात आला असून कारवाईच्या वेळी उपस्थित नसलेल्या शेतकऱ्यांच्या घरी जावून त्यांच्या सह्या घेण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीच्या आधारे खोटा पंचनामा करून अहवाल सादर करणाऱ्या तहसिलदार व निवासी नायब तहसिलदार, वसई यांच्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(५) तसेच वहीवाटीच्या रस्त्यांतील भिंतीचे उर्वरित बांधकाम तोडून वहीवाटीचा रस्ता मोकळा करण्याकामी होणारा खर्च महाराष्ट्र जमिन महसूल अधिनियमाच्या तरतूदीप्रमाणे त्यांच्याकडून वसूल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (२२-०६-२०१७) : (१), (२), (३), (४), (५) व (६) मौजे उमराळे, ता.वसई, जि.पालघर येथील स.नं.५६/१७ या जमिनीच्या जाण्या येण्यासाठी पुर्वापार असलेल्या रस्त्यांवर अतिक्रमण केल्यामुळे रस्त्याच्या वहीवाटीबाबत सदरहू शेतकऱ्यांनी उपविभागीय अधिकारी, भिवंडी यांचे न्यायालयात मामलेदार कोर्ट अॅक्ट १९०६ चे कलम २३(२) अन्वये दावा दाखल केला होता. सदर दाव्याच्या अनुषंगाने दिनांक २४.०४.२००८ रोजी तहसिलदार, वसई यांना फेरचौकशी करण्याचे आदेश देण्यात आलेले होते. सदर आदेशाच्या अनुषंगाने तहसिलदार वसई यांचे न्यायालयात फेरचौकशी दाव्यात दि.०७/०७/२०१५ रोजी आदेश पारीत होऊन सदर दाव्यात नमूद रस्ता पुर्वापार जाणेयेणेचा असल्याचे सिध्द झाल्यामुळे ५ फूट रुंदीचा रस्ता मोकळा करून देण्याचे आदेशित करण्यात आले. सदर स.नं.५६/१७ या जागेवरील अनधिकृत बांधकाम तहसिलदार, वसई यांनी दिनांक १८.११.२०१६ रोजी विविध शासकीय यंत्रणेच्या मदतीने निष्कासित केले आहे. सदर अतिक्रमण काही प्रतिवादी यांचे समक्ष तोडण्यात आलेले असून त्यांनी पंचनाम्यावर स्वाक्षरी करताना काही तक्रार असल्याचे नमूद केलेले नाही. तसेच महाराष्ट्र जमीन महसूल अधिनियमाच्या तरतूदी प्रमाणे संबंधिताकडून अतिक्रमण निष्कासनाचा खर्च वसूल करण्याबाबत तजविज ठेवण्यात आली आहे.

**तलाठी पदाच्या भरतीमध्ये आदिवासी असल्याच्या अवैध प्रमाणपत्राच्या
आधारे शासनाची दिशाभूल केल्याबाबत**

(३८) ८०२९० (१२-०४-२०१७). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) औंढा नागनाथ (जि.हिंगोली) या तालुक्यातील उमेदवाराने तलाठी पदाच्या भरतीमध्ये आदिवासी असल्याच्या अवैध प्रमाणपत्राच्या आधारे शासनाची दिशाभूल करून आदिवासी बेरोजगारांवर अन्याय केला असल्याबाबत निवेदन लोकप्रतिनिधी व आदिवासी युवकांनी जिल्हाधिकारी यांना दिनांक ६ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार या प्रकरणातील दोषीवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१), (२) व (३) हिंगोली जिल्हा निवड समितीमार्फत सन २०१३ ते २०१६ या वर्षामध्ये तलाठी संवर्गात सरळ सेवा भरती करण्यात आली असून सदर वर्षामध्ये तलाठी संवर्गात अनुसूचित जमातीच्या प्रवर्गाचे पद रिक्त नसल्याने जाहिरात काढण्यात आलेली नाही. त्यामुळे औंढा नागनाथ (जि.हिंगोली) या तालुक्यात उमेदवाराकडून तलाठी पदाच्या भरतीमध्ये आदिवासी असल्याच्या अवैध प्रमाणपत्राच्या आधारे शासनाची दिशाभूल करून आदिवासी बेरोजगारांवर अन्याय झालेला नाही. तसेच याबाबतचे निवेदन लोकप्रतिनिधी व युवकांनी दिल्याचे जिल्हाधिकारी, हिंगोली कार्यालयास प्राप्त झाल्याचे निदर्शनास आले नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे खामदे पोसावली (ता.मुरुड, जि.रायगड) येथील सर्वे नं.१/६ या शासकीय जमिनीवर
राहणाऱ्या नागरिकांना सातबारा उतारा देण्याबाबत**

(३९) ८०३१४ (१२-०४-२०१७). डॉ.संतोष टारफे (कळमनुरी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे खामदे पोसावली (ता.मुरुड, जि.रायगड) येथील सर्वे नं.१/६ या शासकीय जमिनीवर गरीब व बेघर असलेले लोक १५ वर्षांपासून घरकुल बांधून राहत आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर घरकुलांचा दिनांक ६ ऑगस्ट, २०१६ रोजी प्रत्यक्ष सर्वे करण्यात आला असता सदर सर्वेनुसार घरकुलधारकांना सदर जागेचा त्यांच्या नावे ७/१२ उतारा अद्यापी मिळाला नसल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, सदरहू घरकुलधारकांना त्यांच्या नावे ७/१२ उतारा देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१५-०६-२०१७) : (१), (२), (३) व (४) रायगड जिल्ह्यातील मुरुड तालुक्यातील मौजे खामदे येथील स.नं.१/६ या शासकीय जागेवर १७ लोकांनी निवासी कारणासाठी अतिक्रमण केलेले असून सदरची अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याची त्यांची मागणी आहे. त्यानुषंगाने सदर जागेची उप अधीक्षक, भूमि अभिलेख, मुरुड यांचेकडून दिनांक ०६.०८.२०१६ रोजी स्थळपाहणी करण्यात आली असून तहसिलदार, मुरुड यांचेस्तरावर प्रकरणाची छाननी सुरु आहे. शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमण नियमानुकूल करण्याबाबतचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून विभागीय आयुक्त यांचे मार्फत शासनास प्राप्त होणे आवश्यक आहे. परिपूर्ण प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाल्यानंतर शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार योग्य तो निर्णय घेण्याचे संकल्पित आहे.

तुमसर (जि.भंडारा) येथील मध्यप्रदेशला जोडणाऱ्या पुलाच्या बांधकामाबाबत

(४०) ८०४७१ (१२-०४-२०१७). **श्री.चरण वाघमारे (तुमसर) :** सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) तुमसर (जि.भंडारा) येथील मध्यप्रदेशला जोडणाऱ्या पुलाच्या बांधकामास मंजूरी मिळण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतीनिधिनी मा.सार्वजनिक बांधकाम मंत्री यांना दिनांक १८ जानेवारी, २०१७ रोजी वा त्यासुमारास निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०५-०७-२०१७) : (१) होय.

- (२) व (३) विषयांकित पूल ग्रामीण मार्ग दर्जाच्या रस्त्यावरील असून सदर पूलाचे काम नाबार्ड योजनेअंतर्गत निकष, मंजूरी व निधीच्या उपलब्धतेच्या अधीन राहून हाती घेण्याचे नियोजन आहे.

राज्यातील तलाठी व मंडळ अधिकारी यांच्या प्रलंबित मागण्यांबाबत

(४१) ८०५३९ (१२-०४-२०१७). **श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई) :** सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) महाराष्ट्र राज्य तलाठी व मंडळ अधिकारी समन्वय महासंघाने त्यांच्या विविध प्रलंबित मागण्यांसाठी आंदोलन करण्याची नोटीस दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास मा. महसूल मंत्र्यांना दिलेली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यासंदर्भात पालघर जिल्ह्यातील लोकप्रतिनिधींनीही दिनांक ६ जानेवारी, २०१७ रोजी तलाठी व मंडळ अधिकारी यांच्या मागण्याबाबत मा. महसूल मंत्र्यांना पत्र दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त महासंघाच्या प्रमुख मागण्या काय आहेत व त्या पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०७-०७-२०१७) : (१), (२) व (३) महाराष्ट्र राज्य तलाठी व मंडळ अधिकारी समन्वय महासंघाने त्यांच्या विविध प्रलंबित मागण्यासाठी आंदोलन करण्याची नोटीस दिनांक २६ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास शासनास दिलेली होती. यासंदर्भात पालघर जिल्ह्यातील लोकप्रतिनिधींचे पत्र दिनांक ६ जानेवारी, २०१७ रोजी शासनास प्राप्त झाले आहे. महाराष्ट्र राज्य तलाठी व मंडळ अधिकारी समन्वय महासंघाच्या प्रमुख मागण्या पुढीलप्रमाणे आहेत. :-

- १) तलाठी सजांची व महसूल मंडळाची पुनर्रचना.
  - २) ७/१२ संगणकीकरण व ई-फेरफार मधील अडचणी.
  - ३) तलाठी व मंडलाधिकारी यांना पायाभूत प्रशिक्षण देणे.
  - ४) अवैध गौण खनिज वसुली या कामातून तलाठी संवर्गास वगळणेबाबत.
  - ५) तलाठी व मंडलाधिकारी कार्यालय बांधून देणे./मंडलाधिकारी यांना कार्यालयीन भाडे मंजूर करणेबाबत.
  - ६) महसूल खात्यात पदोन्नतीसाठी व्दिस्तरीय पध्दतीचा अवलंब करणे, सरळसेवेतील २५ टक्के पदे खात्या अंतर्गत कर्मचाऱ्यांसाठी राखून ठेवणे.
  - ७) अंशदायी निवृत्ती वेतन योजनेबाबत.
  - ८) अक्वल कारकुन संवर्गातील पदे मंडलाधिकारी संवर्गातील कर्मचाऱ्यांमधून व मंडलाधिकारी संवर्गातील अक्वल कारकुन संवर्गातून भरण्याबाबत.
  - ९) मंडलाधिकारी यांचे वेतनश्रेणीबाबत.
- उक्त मागण्याच्या अनुषंगाने शासन स्तरावर महासंघासोबत वेळोवेळी बैठका आयोजित करून चर्चा करण्यात आली आहे. त्यानुषंगाने आवश्यक ती कार्यवाही चालू आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मौजे कुंडलवाडी (ता.बिलोली, जि.नांदेड) येथील तलाठी व मंडळ
अधिकारी गैरहजर राहत असल्याबाबत**

(४२) ८१६८३ (१२-०४-२०१७). श्री.डी.पी.सावंत (नांदेड उत्तर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे कुंडलवाडी (ता.बिलोली, जि.नांदेड) येथील तलाठी सज्जा शहरापासून एक किलोमिटर लांब असून कार्यालयातील तलाठी व मंडळ अधिकारी सतत गैरहजर राहत असल्यामुळे शेतकरी, विद्यार्थी, जेष्ठ नागरिक तसेच निराधार योजनेतील वृद्धाना नाहक त्रास सहन करावा लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ च्या तीसऱ्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार आपल्या पदाची कर्तव्ये पार पाडण्यात कसूर करणाऱ्या संबंधित तलाठी व मंडळ अधिकाऱ्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०६-०७-२०१७) : (१), (२) व (३) मौजे कुंडलवाडी, ता.बिलोली येथील तलाठी सज्जा कार्यालय गावातच असून सदर सज्जाचे तलाठी कर्मचारी दि.१४.०७.२०१६ पासून वैद्यकीय रजेवर असतानांच त्यांचा दिनांक १५.०३.२०१७ रोजी मृत्यु झाला आहे. त्यामुळे त्यांच्या रजा कालावधीत कुंडलवाडी सजाचा पदभार दुसऱ्या तलाठी कर्मचाऱ्याकडे अतिरिक्त स्वरूपात आजपर्यंत असल्याने त्यांना दररोज सदर सज्जावर हजर राहणे शक्य होत नाही. तसेच मंडळ अधिकारी, कुंडलवाडी यांचेकडे बिलोली मंडळाचा अतिरिक्त स्वरूपात पदभार असल्याने त्यांना दररोज कुंडलवाडी येथे हजर राहणे शक्य होत नाही. परंतू सदर तलाठी आणि मंडळ अधिकारी आपला पदभार सांभाळून अतिरिक्त पदभाराच्या ठिकाणी दर दोन दिवसांनी कुंडलवाडी सज्जावर हजर राहतात. त्यामुळे शेतकरी, विद्यार्थी, जेष्ठ नागरिक तसेच निराधार योजनेतील वृद्धाना नाहक त्रास सहन करावा लागत आहे अशाबाबतच्या कोणत्याही प्रकारची लेखी तक्रार प्राप्त झाल्याचे निदर्शनास आले नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**फुलूउमरी-शंदुरजना (ता.मानोरा, जि.वाशिम) येथील मार्गावरील पेचेसचे काम
निर्कृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(४३) ८२०९५ (१२-०४-२०१७). श्री.अमर काळे (आर्वी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) फुलूउमरी, पोहरादेवी, शंदुरजना आढव (ता.मानोरा, जि.वाशिम) येथील मार्गावरील पेचेसचे काम निर्कृष्ट दर्जाचे झाले असल्याची बाब निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीनुसार उक्त प्रकरणातील दोषीवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१) हे खरे नाही.
(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

जळकोट (जि. लातूर) येथे नवीन शासकीय विश्रामगृह मंजूर करण्याबाबत

(४४) ८२४२९ (१२-०४-२०१७). श्री.सुधाकर भालेराव (उदगीर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) जळकोट (जि. लातूर) तालुक्यात सार्वजनिक बांधकाम विभागाचे शासकीय विश्रामगृह नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर तालुक्यात शासकीय विश्राम गृह मंजूर करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी माहे जूलै, २०१६ मध्ये शासनाकडे मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०३-०७-२०१७) : (१) हे खरे आहे.
(२) हे खरे नाही.
(३) प्रश्न उद्भवत नाही.
(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

चांदूर बाजार (ता.चांदूर बाजार, जि. अमरावती) या शहरासाठी वळण रस्ता बांधण्याबाबत

(४५) ८२५९४ (१२-०४-२०१७). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चांदूर बाजार (ता.चांदूर बाजार, जि.अमरावती) या शहरासाठी वळण रस्ता बांधण्याबाबतच्या सर्वेक्षणाचे काम सार्वजनिक बांधकाम विभागाने पूर्ण केले असून वळण रस्त्यासाठी आवश्यक असलेल्या जमिनीचे संपादन न झाल्यामुळे रस्त्याचे काम रखडले असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर रस्त्याच्या भूसंपादनासाठी आवश्यक निधी उपलब्ध करून देण्याबाबतची मागणी लोकप्रतिनिधींनी मा. मुख्यमंत्री यांचेकडे दिनांक ५ डिसेंबर, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर रस्त्याच्या भूसंपादनासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१) हे अंशतः खरे आहे.

तथापि जानेवारी २०१७ मध्ये नव्याने घोषित झालेल्या नागपूर-वरुड-मोर्शी-अचलपूर-परतवाडा ह्या राष्ट्रीय महामार्ग ३५३(ज) वर चांदूरबाजार गाव आहे.

सदर महामार्ग आता राष्ट्रीय महामार्ग म्हणून घोषित झाल्याने वळण रस्त्यासाठी संरेखा मंजूरीची कार्यवाही राष्ट्रीय महामार्ग विभागातर्फे सुरु असून MORTH कडून संरेखा मंजूरीनंतर वळण रस्त्याचे काम हाती घेण्यात येईल.

(२) जानेवारी २०१७ मध्ये रस्त्याचे राष्ट्रीय महामार्गात रुपांतर झाल्याने भूसंपादनाची कार्यवाही रस्ते, वाहतूक व महामार्ग मंत्रालयाच्या वतीने करण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कसारा (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथील पुलांच्या दुरुस्तीबाबत

(४६) ८२६१९ (१२-०४-२०१७). श्री.शांताराम मोरे (भिवंडी ग्रामीण) :
सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कसारा (ता.शहापूर, जि.ठाणे) येथील जुन्या राष्ट्रीय महामार्गावरील कसारा-मोखावणे बायपास रस्त्यावरील ब्रिटीशकालीन दगडी पूल, लोखंडी पूल व दगडी वनबंधारावरील पूल हे तीन्ही पूल नादुरुस्त होऊन धोकादायक झाल्याचे माहे जानेवारी, २०१७ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर पूलांची शासनाने पाहणी केली आहे काय,

(३) असल्यास, पाहणीचे निष्कर्ष काय आहे व त्यानुसार सदर पूलांची दुरुस्ती करण्याबाबत व सदर पुलास पर्यायी पूल बांधण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०३-०७-२०१७) : (१) अंशतः खरे आहे.

(२) व (३) सा.बां.विभागाच्या अखत्यारीतील मोखवणे येथील ब्रिटीशकालीन पूल व वन बंधान्यावरील दगडी पूलाची सन २०१६ च्या पावसाळ्यानंतर पाहणी केली असता मोखावणे येथील ब्रिटीशकालीन पूल धोकादायक असल्याने वाहतुकीस बंद करण्यात आला आहे. उपलब्ध पर्यायी मार्ग अतिशय उपयुक्त, सुकर असल्यामुळे नवीन मोठा पुल बांधणे संयुक्तिक नाही.

वनबंधान्यावरील दगडी पूल सुस्थितीत आहे.

लोखंडी पूल हा रेल्वे विभागाच्या अखत्यारित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**किन्हीराजा ते वाशिम (ता.मालेगाव, जि. वाशिम) मार्गाचे
रुंदीकरणाचे काम अपूर्ण असल्याबाबत**

(४७) ८३२८४ (१२-०४-२०१७). श्री.अमित झनक (रिसोड) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) किन्हीराजा ते वाशिम (जि.वाशिम) या जिल्ह्याच्या ठिकाणाला जोडणाऱ्या मुख्य रस्त्याच्या रुंदीकरणाचे काम रखडले असल्यामुळे रस्त्याची दूरवस्था होऊन प्रवाशांच्या जीवाला धोका निर्माण झाल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर रस्त्याचे रुंदीकरणाचे काम तातडीने पूर्ण करून रस्त्याची दुरुस्ती करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०३-०७-२०१७) : (१) नाही.

(२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मु.खामटे, पो.सावली (ता.मुरुड, जि.रायगड) येथील शासकीय जमिनीवरील
घरे नियमानुकूल करण्याबाबत**

(४८) ८३४२१ (१२-०४-२०१७). प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मु.खामटे पो.सावली (ता.मुरुड, जि.रायगड) येथील सर्व्हे नं.१/६ या शासकीय जमिनीवर गत १५ वर्षांपासून राहत असलेल्या गरीब व बेघर कुटूंबाची घरे नियमानुकूल करण्याबाबत शासनाकडे वारंवार मागणी करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी मा.महसूल मंत्री यांनी दिनांक २२ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी अधीक्षक भूमी अभिलेख रायगड, सहायक नगररचनाकार रायगड व तहसिलदार मुरुड यांना कार्यवाही करण्याबाबत आदेश दिले असून त्याबाबतची अंमलबजावणी अदयाप करण्यात आलेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीनुसार सदर ठिकाणची घरे नियमानुकूल करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (१५-०६-२०१७) : (१), (२), (३), (४) व (५) रायगड जिल्ह्यातील मुरुड तालुक्यातील मौजे खामटे येथील स.नं.१/६ या शासकीय जागेवर १७ लोकांनी निवासी कारणासाठी अतिक्रमण केलेले असून सदरची अतिक्रमणे नियमानुकूल करण्याची त्यांची मागणी आहे. त्यानुषंगाने सदर जागेची उप अधीक्षक, भूमि अभिलेख, मुरुड यांचेकडून दिनांक

०६.०८.२०१६ रोजी स्थळपाहणी करण्यात आली असून तहसिलदार, मुरुड यांचेस्तरावर प्रकरणाची छाननी सुरु आहे. शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमण नियमानुकूल करण्याबाबतचा प्रस्ताव जिल्हाधिकारी कार्यालयाकडून विभागीय आयुक्त यांचे मार्फत शासनास प्राप्त होणे आवश्यक आहे. परिपूर्ण प्रस्ताव शासनास प्राप्त झाल्यानंतर शासनाच्या प्रचलित धोरणानुसार योग्य तो निर्णय घेण्याचे संकल्पित आहे.

**चाकण-तळेगाव (जि.पुणे) या राज्य महामार्ग क्र. ५५ वरील खेड तालुक्यातील
रस्ता नादुरुस्त झाल्याबाबत**

(४९) ८३९१६ (१२-०४-२०१६). श्री.सुरेश गोरे (खेड आळंदी) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चाकण-तळेगाव (जि.पुणे) या राज्य महामार्ग क्र. ५५ वरील खेड तालुक्यातील रस्ता अनेक ठिकाणी नादुरुस्त झाला असल्याने मोठ्या प्रमाणात वाहतूक कोंडी होऊन अपघातांचे प्रमाण वाढीस लागल्याने जीवित व वित्त हानी होत असल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त महामार्ग राष्ट्रीय महामार्ग म्हणून घोषित झाल्याने दुरुस्तीसाठी केंद्राकडून विशेष निधी उपलब्ध करण्याचे आश्वासन मा.राज्यमंत्री यांनी दिले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, त्याअनुषंगाने उक्त महामार्गासाठी केंद्राकडून विशेष निधी उपलब्ध करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहे ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०५-०७-२०१७) : (१) होय राज्यमार्ग क्र.५५ वरील खेड तालुक्यातील किमी १२/०० ते २३/०० या लांबीमध्ये बऱ्याच ठिकाणी रस्त्याच्या पृष्ठभागाचे नूतनीकरण आवश्यक आहे.

(२) हा रस्ता राष्ट्रीय महामार्ग म्हणून घोषित झाला आहे. हे खरे आहे. तथापि केंद्राकडून विशेष निधी अदयाप उपलब्ध झालेली नाही.

(३) सदर रस्ता केंद्र शासनास लवकरच हस्तांतर करण्यात येत आहे. तो पर्यंत राज्य शासनाकडून देखभाल दुरुस्ती करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे इंदुरखा (ता.जि.भंडारा) येथील रस्त्याच्या बांधकामाबाबत

(५०) ८४४३४ (१२-०४-२०१७). श्री.रामचंद्र अवसरे (भंडारा) : सन्माननीय सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे इंदुरखा (ता.जि.भंडारा) येथील रस्त्याच्या बांधकामाला आमदार स्थानिक विकास निधी कार्यक्रम (सन २०१५-१६) अंतर्गत दिनांक ०४ जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्यासुमारास प्रशासकीय मंजूरी व निधी मिळाला असून कार्यारंभ आदेशही बांधकाम विभागाकडून देण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर रस्त्याचे बांधकाम तातडीने पूर्ण करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. चंद्रकांत पाटील (०४-०७-२०१७) : (१), (२) व (३) प्रश्नकित काम सुरू करण्याचे आदेश ठेकेदारांना मार्च २०१६ मध्ये देण्यात आले आहेत. ठेकेदारांनी काम सुरू केले असता गावातील ग्रामस्थ व लोक प्रतिनिधी यांनी काम करण्यास विरोध केला. त्यामुळे काम स्थगित ठेवणे भाग पडले जिल्हा प्रशासनाची मदत घेऊन ग्रामस्थ व लोक प्रतिनिधी यांच्याशी संवाद साधून त्यांचा विरोध दूर करून काम सुरू करण्याचे प्रयत्न आहेत

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.